	आधिव		म मखराष्ट्र		NII NIO	Ì
A	्रसंच क्र. Series No.	तामजार सेवा दिन् २६ नोव्हे, १ प्रश्नपुस्ति	امہ प्रश्नपुस्तिब तिका BOOKL	ता क्रमांक ET No.	105861	
ळ : 1 (एक) ताग	स	चाळणी प	रीक्षा		ण प्रश्न : 100 हूण गुण : 200	
			ाना			
(1) सदर प्रश्नपुस्ति	तेकेत 100 अनिवार्य प्रश्-	<u>आहेत</u> . उमेदवारांनी प्रश्न	ांची उत्तरे लिहिण्यास स्	नुरुवात करण्यापू वीं र	या प्रश्नपुस्तिकेत	
	_	खात्री करून घ्यावी. अस	<u>।</u> तसेच अन्य काही	दोष आढळल्यास	ही प्रश्नपुस्तिका	
समवेक्षकांकड्	डून लगेच बदलून घ्यावी	• परीक्षा-क्रमांक				
(2) आपला परीक्ष	त-क्रमांक ह्या चौकोनांव	я			\uparrow	
• •	गॅलपेनने लिहावा.	1	↑ * 0		शेवटचा अंक	
		L	केंद्राची संकेताक्षरे	 .		
 (3) वर छापलला (4) २२	प्रश्नपुास्तका क्रमाक तुमच	या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट ज ना 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली	ाणा उत्तरपात्रकवराल स्	रूचनप्रमाण न विसरत भूचनप्रमाण न विसरत	ता नमूद करावा. ज निर्मेन्टे ज्यूनेन्त्र	मदो
काळजी ब) आयोग	। ध्यावी. ह्याकरिता फक्त गने ज्या विषयासाठी म	नमूद करताना तो संबंधित 1 काळ्या शाईचे बॉलपेन ाराठी बरोबर इंग्रजी माध	वापरावे, पेन्सिल वा	ा शाईचे पेन वापरू	नये.	उघदु
मुद्रणदे	ोषांमुळे अथवा अन्य व	वील छापण्यात आला अ कारणांमुळे विसंगती निग गी ताडुन पहावा.	ाहे. त्यामधील इंग्रर्ज	ोतील किंवा मराठी	तील प्रश्नामध्ये	1 1
मुद्रणदे प्रश्न प (5) सर्व प्रश्नांना	ोषांमुळे अथवा अन्य व र्यायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त	फारणांमुळे विसंगती निग शी ताडून पहावा. 1 <u>व सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या</u>	ाहे. त्यामधील इंग्रर्ज र्पाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका	ोतील किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित दक्षता घेऊनच	सील
मुद्रणदे प्रश्न प (5) सर्व प्रश्नांना शक्य तितक्य	ोषांमुळे अथवा अन्य व वर्षायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त 11 वेगाने प्रश्न सोडवावेत	हारणांमुळे विसंगती निष शी ताडून पहावा. तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे	हि. त्यामधील इंग्रर्ज र्पाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण	ोतील किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित दक्षता घेऊनच	हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प (5) सर्व प्रश्नांना शक्य तितक्य त्यावर वेळ	ोषांमुळे अथवा अन्य व ार्यायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त 11 वेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र	कारणांमुळे विसंगती निग ती ताडून पहावा. तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्नाकडे वळावे. अशा :	हि. त्यामधील इंग्रर्ज र्नाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना	ोतील किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित दक्षता घेऊनच	हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प (5) सर्व प्रश्नांना शक्य तितक्य त्यावर वेळ राहिल्यास क	ोषांमुळे अथवा अन्य व त्यांयी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त ॥ वेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र ठीण म्हणून वगळलेल्या एकदा नमूद केलेले उत्तर	हारणांमुळे विसंगती निष शी ताडून पहावा. तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे	हि. त्यामधील इंग्रर्ज र्नाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना र ठरेल.	तिलि किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर पर्यंत पोहोचल्यानंत	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित दक्षता घेऊनच	हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प (5) सर्व प्रश्नांना शक्य तितक्य त्यावर वेळ राहिल्यास क राहिल्यास क (6) उत्तरपत्रिकेत जाणार नाही. (7) प्रस्तुत परीक्षे तसेच ''उमे	ोषांमुळे अथवा अन्य व र्यायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त त वेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र ठीण म्हणून वगळलेल्या एकदा नमूद केलेले उत्तर च्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्य दवाराने वस्तुनिष्ठ बहु	कारणांमुळे विसंगती निर ता ताडून पहावा. त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्नाकडे वळावे. अशा १ प्रश्नांकडे परतणे सोईस्व खोडता येणार नाही. नग गंकन करताना उमेदवाराज् पर्यायी स्वरूपाच्या प्रप्र	हि. त्यामधील इंग्रर्ज र्नाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना र ठरेल. यूद केलेले उत्तर खोडू व्या उत्तरपत्रिकेतील स नांची दिलेल्या चार्य	तिलि किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर पर्यंत पोहोचल्यानंत ज् नव्याने उत्तर दिल योग्य उत्तरांमच गुप र उत्तरांपैकी सर्वा	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित रे दक्षता घेऊनच प्रीण वाटल्यास तर वेळ शिल्लक त्यास ते तपासले ग दिले जातील. त योग्य उत्तरेच	. सूचनेविना हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प प्रश्न प राक्य तितक्य त्यावर वेळ राहिल्यास क राहिल्यास क (6) उत्तरपत्रिकेत जाणार नाही. (7) प्रस्तुत परीक्षे तसेच ''उमे उत्तरपत्रिकेत	ोषांमुळे अथवा अन्य व र्यायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त त वेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र ठीण म्हणून वगळलेल्या एकदा नमूद केलेले उत्तर च्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्य दवाराने वस्तुनिष्ठ बहु 1 नमूद कराषीत. अन्यश्व	कारणांमुळे विसंगती निर ताव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्नाकडे वळावे. अशा प्रश्नांकडे परतणे सोईस्व खोडता येणार नाही. नग गंकन करताना उमेदवाराज पर्यायी स्वरूपाच्या प्रप्न था त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत	हि. त्यामधील इंग्रर्ज र्नाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना र ठरेल. यूद केलेले उत्तर खोडू व्या उत्तरपत्रिकेतील स नांची दिलेल्या चार्य	तिलि किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर पर्यंत पोहोचल्यानंत ज् नव्याने उत्तर दिल योग्य उत्तरांमच गुप र उत्तरांपैकी सर्वा	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित रे दक्षता घेऊनच प्रीण वाटल्यास तर वेळ शिल्लक त्यास ते तपासले ग दिले जातील. त योग्य उत्तरेच	. सूचनेविना हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प राक्य तितक्य त्यावर वेळ राहिल्यास क राहिल्यास क (6) उत्तरपत्रिकेत जाणार नाही. (7) प्रस्तुत परीक्षे तसेच ''उमे उत्तरपत्रिकेत	ोषांमुळे अथवा अन्य व र्यायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त त वेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र ठीण म्हणून वगळलेल्या एकदा नमूद केलेले उत्तर च्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्य दवाराने वस्तुनिष्ठ बहु	कारणांमुळे विसंगती निर ता ताडून पहावा. त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्नाकडे वळावे. अशा 1 प्रश्नांकडे परतणे सोईस्व खोडता येणार नाही. नग पर्यायी स्वरूपाच्या प्रप्न पर्यायी स्वरूपाच्या प्रप्न पर्यायी स्वरूपाच्या प्रप्न	ाहे. त्यामधील इंग्रर्ज र्नाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना र ठरेल. यूद केलेले उत्तर खोडू व्या उत्तरपत्रिकेतील र नांची दिलेल्या चार सोडविलेल्या प्रत्ये	तिलि किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर पर्यंत पोहोचल्यानंत ज् नव्याने उत्तर दिल योग्य उत्तरांमच गुप र उत्तरांपैकी सर्वा	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित रे दक्षता घेऊनच प्रीण वाटल्यास तर वेळ शिल्लक त्यास ते तपासले ग दिले जातील. त योग्य उत्तरेच	. सूचनेविना हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प प्रश्न प राक्य तितक्य त्यावर वेळ राहिल्यास क राहिल्यास क (6) उत्तरपत्रिकेत जाणार नाही. (7) प्रस्तुत परीक्षे तसेच ''उमे उत्तरपत्रिकेत	ोषांमुळे अथवा अन्य व र्यायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त त वेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र ठीण म्हणून वगळलेल्या एकदा नमूद केलेले उत्तर च्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्य दवाराने वस्तुनिष्ठ बहु 1 नमूद कराषीत. अन्यश्व	कारणांमुळे विसंगती निर ताव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्नाकडे वळावे. अशा प्रश्नांकडे परतणे सोईस्व खोडता येणार नाही. नग गंकन करताना उमेदवाराज पर्यायी स्वरूपाच्या प्रप्न था त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत	ाहे. त्यामधील इंग्रर्ज र्नाण झाल्याची शंक वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना र ठरेल. यूद केलेले उत्तर खोडू व्या उत्तरपत्रिकेतील र नांची दिलेल्या चार सोडविलेल्या प्रत्ये	तिलि किंवा मराठी ज आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर पर्यंत पोहोचल्यानंत ज् नव्याने उत्तर दिल योग्य उत्तरांमच गुप र उत्तरांपैकी सर्वा	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित रे दक्षता घेऊनच प्रीण वाटल्यास तर वेळ शिल्लक त्यास ते तपासले ग दिले जातील. त योग्य उत्तरेच	. सूचनेविना हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प प्रश्न प शक्य तितक्य त्यावर वेळ राहिल्यास क (6) उत्तरपत्रिकेत जाणार नाही. (7) प्रस्तुत परीक्षे तसेच ''उमे उत्तरपत्रिकेत प्रश्नाचे गुण ह्या प्रश्नाचे गुण ह्या प्रश्नाचे गुण द्या प्रश्नाचे पुर्ण परीक्षाकक्षात प्रत/प्रती, किं व्यक्तीस पुर्ग ''परीक्षांमध्या कायद्याच्या र	रोषांमुळे अथवा अन्य व र्यायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त त बेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र ठीण म्हणून वगळलेल्या एकदा नमूद केलेले उत्तर च्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्य दवाराने वस्तुनिष्ठ बहु वजा करण्यात येतील केसाठी आयोगाने विहि उमेदवाराला परीक्षेसा ज्वा सदर प्रश्नपुस्तिकेती वेणे, तसेच प्रसिद्ध करण् होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्र तिरतुदीनुसार कारवाई क	कारणांमुळे विसंगती निर् ताव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्नाकडे वळावे. अशा प्रश्नांकडे परतणे सोईस्व खोडता येणार नाही. नग पर्यायी स्वरूपाच्या प्रा पर्यायी स्वरूपाच्या प्रा पर्यायी स्वरूपाच्या प्रा पर्यायी स्वरूपाच्या प्रा पर्यायी स्वरूपाच्या प्रा पर्यायी करणात उत्तरपत्रिकेत '' त केलेली वेळ संपेपर्यंत ठी वापरण्यास देण्यात ल काही आशय कोणत्य तेबंध करण्याबाबतचा आ रण्यात येईल व दोषी व्य	हे. त्यामधील इंग्रर्ज र्वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना र ठरेल. रूव केलेले उत्तर खोडू व्या उत्तरपत्रिकेतील र नांची दिलेल्या चार सोडविलेल्या प्रत्ये दे ही प्रश्नपुस्तिका अ वेत आहे. ही वेळ सं गही स्वरूपात प्रत्यक्ष कृती करणाऱ्या व्यक्त धेनियम-82'' याती	तिलि किंवा मराठी ता आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर एखादा प्रश्न कर पर्यंत पोहोचल्यानंत त नव्याने उत्तर दिल योग्य उत्तरांमेच युप र उत्तरांपैकी सर्वा क चार चुकीच्या उ वायोगाची मालमत्त पेपर्यंत सदर प्रश्न । वा अप्रत्यक्षपणे र तीवर शासनाने जार ल तरतुदीनुसार तसे	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित ो दक्षता घेऊनच रीण वाटल्यास तर वेळ शिल्लक न्यास ते तपासले यास ते तपासले ग दिले जातील. त योग्य उत्तरेच उत्तरांसाठी एका पुस्तिकेची कोणत्याही दो केलेल्या च प्रचलित	हे सील
मुद्रणदे प्रश्न प (5) सर्व प्रश्नं प शक्य तितक्य त्यावर वेळ राहिल्यास क (6) उत्तरपत्रिकेत जाणार नाही. (7) प्रस्तुत परीक्षे तसेच ''उमे उत्तरपत्रिकेत प्रश्नाचे गुण ह्या प्रश्नाचे गुण ह्या प्रश्नाचे गुण ह्या प्रश्नाचे गुण	ोषांमुळे अथवा अन्य व र्षायी भाषेतील प्रश्ना समान गुण आहेत. यास्त त बेगाने प्रश्न सोडवावेत न घालविता पुढील प्र ठीण म्हणून वगळलेल्या एकदा नमूद केलेले उत्तर च्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्य दवाराने वस्तुनिष्ठ बहु वजा करण्यात येतील केसाठी आयोगाने विहि उमेदवाराला परीक्षेसा वा सदर प्रश्नपुस्तिकेती वेणे, तसेच प्रसिद्ध करण होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्र तिरतुदीनुसार कारवाई क क हजार रकमेच्या दंडा	कारणांमुळे विसंगती निर् ताव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या त. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्नाकडे वळावे. अशा 1 प्रश्नांकडे परतणे सोईस्व खोडता येणार नाही. नग पर्यायी स्वरूपाच्या प्र पर्यायी स्वरूपाच्या प्र पर्यायी स्वरूपाच्या प्र पर्यायी स्वरूपाच्या प्र पर्यायी स्वरूपाच्या प्र पर्यायी कार् त केलेली वेळ संपेपर्यंत ठी वापरण्यास देण्यात ल काही आशाय कोणत्य तेबंध कारण्याबाबतचा अ	हे. त्यामधील इंग्रर्ज र्वीत. घाईमुळे चुका श्रेयस्कर आहे पण कारे शेवटच्या प्रश्ना र ठरेल. रूव केलेले उत्तर खोडू व्या उत्तरपत्रिकेतील र नांची दिलेल्या चार सोडविलेल्या प्रत्ये ही प्रश्नपुस्तिका अ वेत आहे. ही वेळ सं हती करणाऱ्या व्यक्त धनियम-82" याती क्ती कमाल एक वष	तिलि किंवा मराठी ता आल्यास, उमेद होणार नाहीत याची एखादा प्रश्न कर एखादा प्रश्न कर पर्यंत पोहोचल्यानंत न नव्याने उत्तर दिल योग्य उत्तरांगैकी सर्वा क चार चुकीच्या ज पोपर्यंत सदर प्रश्न वा अप्रत्यक्षपणे र तीवर शासनाने जार ल तरतुदीनुसार तसे राच्या कारावासाच	तील प्रश्नामध्ये वाराने संबंधित वे दक्षता घेऊनच रीण वाटल्यास त वेळ शिल्लक व्यास ते तपासले यास ते तपासले यास ते तपासले यास ते तपासले यास ते तपासले या वेले जातील. त योग्य उत्तरेच उत्तरांसाठी एका प्रस्तिकेची कोणत्याही तो केलेल्या च प्रचलित या आणि/	. सूचनेविना हे सील

to the second second

Α

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

5

· •

138301 कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

.

.

I ANAN PAHAN DAN PA

1.	जोड	या जुळव	1:				
	अ.	बाबा प	दमजी			I.	जयपूर घराणे
	ब.	अल्ला वि	या खाँ			II.	प्रभात फिल्म कंपनी
	क.	बाबूराव	पेंटर			11).	संगीत शाकुंतल
	ड.	आण्णाः	साहेब वि	केर्लोस्क	र	IV.	थमुना पर्यटन
		अ	ब	क	ভ		
	(1)	N	1	H	111		
	(2)	1	111	ï۷	li		
	(3)	Л	IV	Ш	1		
	(4)	111	N	Ι	N.		
	Mat	ch the	pairs	:			
	a.	Baba	Pada	ımji		I.	Jaipur Gharana
	b.	Alladi	ya Kł	nan		И.	Prabhat Film Company
	C.	Babu	rao P	ainter			Sangeet Shakuntal
	d.	Anna	sahet) Kirlo	skar	IV.	Yamuna Paryatan
		a	Ь	C	d		
	(1)	١V	ţ	11	ł\$1		
	(2)	ł	Î	łV	K		
	(3)	11	١V	111	ł		
	(4)	555	¥	ł	' IV		
 2.	पुढीत		ोणती व	 यक्ती स	ांयुक्त मह	गराष्ट्र परिषदेशी संबंधि	चेत <i>नव्हती</i> ?
	•	शंकररा					केशवराव जेधें
	(3)	दा. वि.	गोखले	t		(4)	स. का. पाटील
	Wh	o from	the fo	ollowir	ng was	not associated	with Samyukta Maharashtra Parishad?
	(1)	Shan	karra	o Deo	I	(2)	Keshavrao Jedhe
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	(3)	D. V.	Gokh	ale		(4)	S. K. Patil

A

	पुढील कायद्यांची त्यांच्या कालक्रमानुसार मांडणी करा :												
	अ. किमान वेतन कायदा												
	ब.	औद्योगिक	विवाद का	यदा									
	क.	कर्मचारी भ	नविष्यनिधी	का	यदा								
	ड.	ड. मातृत्त्व हित कायदा									-		
	(1)	ब, अ, क	, ड				(2)	क, अ, ब	, ड				
	(3) अ, ब, क, ड (4) ड, क, ब, अ												
	Arrange the following Acts in their of A. Minimum Wages Act B. Industrial Dispute Act C. Employees' Provident Fund Ac												
		D. Maternity Benefit Act (1) B, A, C, D					(2)	C, A, B,	D				
	• •	A, B, C,					• •	D, C, B					
4.	(1)	फ्मोहन लाइन हिमाचल ∶ जम्मू−काः	प्रदेश		-, -,,,		(2)	अरूणाचल उत्तरांचल	_				
4.	(1) (3) "Mo the (1)	हिमाचल । जम्मू-काः Mohan li following Himach	प्रदेश रमीर ine", an i g State ? al Prade	inte esh			(2) (4) ndary b (2)	अरूणाचल उत्तरांचल etween l Arunac	ন प्रदेश ndia ai hal Pra	nd Ch	ina to		s which c
4.	(1) (3) "Mo the (1)	हिमाचल : जम्मू-काः Mohan li following	प्रदेश रमीर ine", an i g State ? al Prade	inte esh			(2) (4) ndary b (2)	अरूणाचल उत्तरांचल etween l	ন प्रदेश ndia ai hal Pra	nd Ch	ina to		- 1
	(1) (3) "Mo the (1) (3)	हिमाचल । जम्मू-काः Mohan li following Himach	प्रदेश स्मीर J State ? al Prade -Kashmi	inte esh r	rnatio	nal bour	(2) (4) ndary b (2) (4)	अरूणाचल उत्तरांचल etween I Arunac Uttaran	ন प्रदेश ndia ai hal Pra	nd Ch	ina to		- 1
	 (1) (3) "Mathemathemathmathemathmathmathmathmathmathmathmathmathmath	हिमाचल जम्मू-काः Mohan I following Himach Jammu 1 च्या जन	प्रदेश स्मीर J State ? al Prade -Kashmi	inte esh r भारत	rnatio নান जिल	nal bour न्ह्यांची संख	(2) (4) ndary b (2) (4)	अरूणाचल उत्तरांचल etween I Arunac Uttaran होती ?	ন प्रदेश ndia ai hal Pra	nd Ch adesh	ina to		- 1
	 (1) (3) "Motor the (1) (1) (3) 201 (1) Wh 	हिमाचल जम्मू-काः Mohan li following Himach Jammu 1 च्या जन 440 at was th	प्रदेश समीर state ? al Prade -Kashmi गणनेनुसार (ne numbe	inte esh r भारत (2) er o	rnatio নান जिल 540 f distr	nal bour ह्यांची संख	(2) (4) ndary b (2) (4) ऱ्या किती (3) ndia acc	अरूणाचल उत्तरांचल etween l Arunac Uttaran होती ? 640 cording to	ন प्रदेश ndia ai hal Pra chal	nd Ch adesh (4) censi	ina to 740 us ?		- 1
	 (1) (3) "Motor the (1) (1) (3) 201 (1) Wh 	हिमाचल जम्मू-काः Mohan li following Himach Jammu 1 च्या जन 440	प्रदेश समीर state ? al Prade -Kashmi गणनेनुसार (ne numbe	inte esh r भारत (2) er o	rnatio na जिल 540	nal bour ह्यांची संख	(2) (4) ndary b (2) (4) ऱ्या किती (3) ndia acc	अरूणाचल उत्तरांचल etween l Arunac Uttaran होती ? 640	ন प्रदेश ndia ai hal Pra chal	nd Ch adesh (4) censi	ina to 740		- 1
	 (1) (3) "Mathemathemathemathmathemathmathmathmathmathmathmathmathmathmath	हिमाचल 1 जम्मू-काः Mohan li following Himach Jammu 1 च्या जन 440 at was th 440	प्रदेश स्मीर al Prade -Kashmi गणनेनुसार के numbe	inte esh r भारत (2) er o (2)	rnatio চান जिल 540 of distr 540	nal bour न्ह्यांची संख icts in In	(2) (4) ndary b (2) (4) ऱ्या किती (3) ndia acc (3)	अरूणाचल उत्तरांचल etween l Arunac Uttaran होती ? 640 cording to 640	ন प्रदेश ndia ai hal Pra chal	nd Ch adesh (4) censi (4)	740 us ? 740	ouche	- 1
5.	(1) (3) "Ma (1) (3) 201 (1) (1) Wh (1) ·	हिमाचल 1 जम्मू-काः Mohan li following Himach Jammu 1 च्या जन 440 at was th 440	प्रदेश समीर al Prade -Kashmi गणनेनुसार के numbe	inte esh r भारत (2) (2) (2)	rnatio চান जिल 540 of distr 540	nal bour न्ह्यांची संख icts in In	(2) (4) ndary b (2) (4) ऱ्या किती (3) ndia acco (3) ग्यातिक अ	अरूणाचल उत्तरांचल etween l Arunac Uttaran होती ? 640 cording to 640	न प्रदेश ndia ai hal Pra chal o 2011 नात भारत	nd Ch adesh (4) censi (4) ताचा	ina to 740 Js ? 740	ouche	s which c
5.	(1) (3) "Mo (1) (3) 201 (1) (1) 杖戎 (1) Acc	हिमाचल 1 जम्मू-काः Mohan li following Himach Jammu 1 च्या जन 440 at was th 440 at was th 440 at was th 13	प्रदेश स्मीर al Prade -Kashmi गणनेनुसार के numbe च्या 2014	inte sh r भारत (2) er o (2) : च्या (2) ited	rnatio নান जिल 540 f distr 540 	nal bour न्ह्यांची संख icts in In लानुसार ज	(2) (4) ndary b (2) (4) ऱ्या किती (3) ndia acc (3) ग्यतिक अ (3)	अरूणाचल उत्तरांचल etween l Arunac Uttaran होती ? 640 cording to 640 yan उत्पाद 15	न प्रदेश ndia ai hal Pra chal o 2011 नात भारत	nd Ch adesh (4) censi (4) ताचा (4)	ina to 740 Js ? 740 16	uche _ वा क्र	s which c

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

.

A

5

		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·							
7.	संसदेमध्ये सार्वजनिक लेखा समितीचे अध्यक्ष कोण								
	(1) डॉ. वेणुगोपाल	(2) मल्लिकार्जून खरगे							
	(3) निशीकांत दुबे	(4) सुभाष चंद्र बहेरिया							
	Who is the Chairperson of the Public	Accounts Committee in Parliament ?							
	(1) Dr. Venugopal	(2) Mallikarjun Kharge							
	(3) Nishikant Dubey	(4) Subhash Chandra Baheria							
8.	 कोणत्या एका माजी राष्ट्रपतीचा भारतातील कामग								
	(1) के. आर. नारायनन	(2) डॉ. झाकीर हुसेन							
	(3) व्ही. व्ही. गिरी	(4) आर. वेंकट रॅमन							
	Which one of the former Presidents w India?	as associated with the Trade Union Movement in							
	(1) K. R. Narayanan	(2) Dr. Zakir Hussain							
	(3) V. V. Giri	(4) R. Venkat Raman							
 9.	 जवाहर रोजगार योजनेसाठी ग्रामपंचायतींना कोणाव	जवाहर रोजगार योजनेसाठी ग्रामपंचायतींना कोणाकडून निधी प्राप्त होतो ?							
	(1) महाराष्ट्र शासन	े (2) वित्त आयोग							
	(3) केंद्र शासन	(4) निती आयोग							
	Who provides the funds to the Gram I (Jawahar Rojgar Yojana)? (1) Government of Maharashtra (3) Central Government	Panchayat for Jawahar Employment Scheme (2) Finance Commission (4) NITI Aayog							
10.	खालील विधाने विचारात घ्या :	~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~							
•	अ. प्रादेशिक ग्रामीण बँका चालविण्याची भूमिक	ग राज्य सहकारी बँक पार पाडते.							
	 ब. सहकारी बँकापेक्षा प्रादेशिक ग्रामीण बँकोंचे 								
	क. एप्रिल 1972 पासून विभेद व्याजदर योजने	अंतर्गत राष्ट्रीयकृत बँका समाजातील कमकुवत घटकांना 4%							
	व्याजदराने कर्ज पुरवठा करतात.								
	वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने सत्य आहे/आहे	त ?							
	(1) 'अ' आणि 'ब' (2) 'ब' आणि 'क'	(3) 'अ' आणि 'क' (4) वरील सर्व							
	 B. The policy of Regional Rural Bai C. The Nationalised banks have be 	 A. The State Co-operative Bank act as a banker to Regional Rural Banks. B. The policy of Regional Rural Banks is more liberal than Co-operative Banks. C. The Nationalised banks have been providing loans at 4% rate of interest to the 							
	1972.	der Differential Interest Rate Scheme from April							
	Which of the statement/s given above	e is/are <i>correct</i> ?							
	(1) 'A' and 'B' (2) 'B' and 'C'	(3) 'A' and 'C' (4) All of the above							
- कच्च्या	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WO								

- 11. खालील विधाने विचारात घ्या :
 - अ. 2013-14 मध्ये भारताचा एकूण विक्रीमाल व्यापार स्थूल देशांतर्गत उत्पादनाच्या टक्केवारीत 44.1 टक्के होता.
 - ब. 2013-14 मध्ये भारताची विक्री माल निर्यात स्थूल देशांतर्गत उत्पादनाच्या टक्केवारीत 18.1 टक्के होती.
 - क. एप्रिल 2014 जागतिक व्यापार संघटनेच्या सांगण्यानुसार जगात भारत विक्रीमाल व्यापारात 19 वा सर्वात जास्त निर्यातदार आणि 12 वा सर्वात जास्त आयातदार देश होता.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने वरोबर आहे/आहेत ?

- (1) 'अ' आणि 'ब' (2) 'ब' आणि 'क'
- (3) 'अ' आणि 'क' (4) aरील सर्व

Consider the following statements :

- A. India's total merchandise trade in a percentage of GDP was 44.1 percent in 2013-14.
- B. India's merchandise exports in a percentage of GDP was 18.1 percent in 2013-14.
- C. According to WTO in April 2014, India was the 19th largest exporter and 12th largest importer of Merchandise trade in the world.

Which of the statement/s given above is/are correct?

- (1) 'A' and 'B' (2) 'B' and 'C'
- (3) 'A' and 'C' (4) All of the above

12. खालील विधाने विचारात घ्या :

- अ. 2016-17 (एप्रिल-नोव्हेंबर) मध्ये भारताची निर्यात आफ्रिकेशी 13.5% नी घटली.
- ब. 2016-17 (एप्रिल-डिसेंबर) या काळात भारताची भांडवली वस्तूंची आयात 8.8% नी घटली.
- क. 2016-17 (एप्रिल-नोव्हेंबर) मध्ये भारताची आयात सी.आय.एस्. आणि बाल्टीक्स विभागातून 10.3% नी घटली.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने चूकीचे/ची आहे/आहेत ?

- (1) 'अ' आणि 'ब'(2) 'ब' आणि 'क'
- (3) फक्त 'क' (4) फक्त 'अ'

Consider the following statements :

- A. India's exports to Africa declined by 13.5 percent in 2016-17 (April-November)
- B. During 2016-17 (April-December), India's imports of capital goods declined by 8.8 percent.
- C. India's imports from CIS and Baltics region declined by 10.3 percent in (April-November) 2016-17.

Which of the statement/s given above is/are *incorrect*?

(1) 'A' and 'B' (2) 'B' and 'C' (3) Only 'C' (4) Only 'A'

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE_FOR_ROUGH_WORK_

	••••••••••••••••••••••••••••••••••••••		7	· ·		N1(
13.	-	वेमानतळ सुरक्षा चौकी किंवा फॉरेन्सिकच्या कामात वापरण्यात येणारे 'रामन स्कॅनर्स' खालीलपैकी कोणत्या नैसर्गि टनेवर आधारित आहे ?								
	(1) विकिरण (स्कॅ	टरिंग)	(2)	किरणोत्सार						
	(3) कार्बन-डेटिंग		(4)	वरीलपैकी कोग	गतेही नाही	-				
		anners' used at a owing natural phe			or forens	ic work are based o				
	(1) Scattering		(2)	Radioactiv	ity					
	(3) Carbon-dat	ling	(4)	None of the	e above					
14.		व्या गरजा पूर्ण करण्याबा च्या स्थापनेसंबंधीचे अ	•	ाणि भारतीय वि	मानतळ प्रा	धिकरण (ए.ए.आय्.) यांचे				
	(1) ए. डब्ल्यू. एस्		(2)	ॲग्रोमेट						
	(3) गगन		(4)	वरीलपैकी को	गतेही नाही					
	The joint efforts of ISRO and Airport Authority of India (A.A.I.) to meet the civil aviation requirements are regarding the establishment of what ?									
	(1) A.W.S.		(2)	AGROME	Г					
	(1) A.W.S. (3) GAGAN			AGROME None of the						
15.	(3) GAGAN		(4)	None of the	e above	येतात.				
15.	(3) GAGAN	 तींची नर व मादी फुले ए	(4) काच झाडाच्या	None of the	e above	येतात.				
15.	(3) GAGAN वनस्पत	 र्तीची नर व मादी फुले ए	(4) काच झाडाच्या (2)	None of th	e above	येतात.				
15.	(3) GAGAN वनस्पर (1) आवृत्तबीजी (3) बिजाणू		(4) काच झाडाच्या (2) (4)	None of th वेगवेगळ्या बी अनावृत्तबीजी ब्रायोफायटा	e above जाणूपत्रांवर					
15.	(3) GAGAN वनस्पर (1) आवृत्तबीजी (3) बिजाणू Male and femal	e flowers of	(4) काच झाडाच्या (2) (4) are t	None of th वेगवेगळ्या बी अनावृत्तबीजी ब्रायोफायटा	e above जाणूपत्रांवर erent spe	येतात. prophylls of the same				
15.	(3) GAGAN वनस्पर (1) आवृत्तबीजी (3) बिजाणू Male and femal plant.	e flowers of	(4) काच झाडाच्या (2) (4) are t	None of th वेगवेगळ्या बी अनावृत्तबीजी ब्रायोफायटा porne on diff	e above जाणूपत्रांवर erent spe					
15.	 (3) GAGAN वनस्पत (1) आवृत्तबीजी (3) बिजाणू Male and femal plant. (1) Angiosperr (3) Spore 	e flowers of	(4) काच झाडाच्या (2) (4) are t (2) (4)	None of th वेगवेगळ्या बी अनावृत्तबीजी ब्रायोफायटा borne on diff Gymnospe Bryophyta	e above जाणूपत्रांवर erent spo erms					
	 (3) GAGAN वनस्पत (1) आवृत्तबीजी (3) बिजाणू Male and femal plant. (1) Angiosperr (3) Spore 	e flowers of	(4) काच झाडाच्या (2) (4) are t (2) (4) ात आयोजित व	None of th वेगवेगळ्या बी अनावृत्तबीजी ब्रायोफायटा borne on diff Gymnospe Bryophyta	e above जाणूपत्रांवर erent spo erms नाहे ?					
	 (3) GAGAN वनस्पत (1) आवृत्तबीजी (3) बिजाणू Male and femal plant. (1) Angiosperr (3) Spore 2020 मध्ये समर अं (1) लंडन 	e flowers of ns ॉलिंपिक कोणत्या शहरा	(4) क़ाच झाडाच्या (2) (4) are t (2) (4) (3)	None of the वेगवेगळ्या बी अनावृत्तबीजी ब्रायोफायटा borne on diff Gymnospe Bryophyta bryophyta brorna आले अ टोकियो	e above जाणूपत्रांवर erent spo erms नाहे ?	prophylls of the sam				
	 (3) GAGAN वनस्पत (1) आवृत्तबीजी (3) बिजाणू Male and femal plant. (1) Angiosperr (3) Spore 2020 मध्ये समर अं (1) लंडन 	e flowers of ns ॉलिंपिक कोणत्या शहरा (2) पॅरिस	(4) काच झाडाच्या (2) (4) are b (2) (4) गत आयोजित व (3) vill organize	None of the वेगवेगळ्या बी अनावृत्तबीजी ब्रायोफायटा borne on diff Gymnospe Bryophyta bryophyta brorna आले अ टोकियो	e above जाणूपत्रांवर erent spo erms नाहे ? (4)	prophylls of the same				

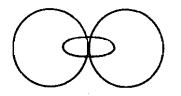
.

N10				8					
17.	भारतातील पहिले*'ई–को	 र्ट' कोठे स्	थापन करण्यात	आले अ					
	(1) हैद्राबाद	लकाता	(3)	मुंबई	(4)	चेन्नई			
	Where was India's	first 'e-c	ourt' establ	ished '	?				
	(1) Hyderabad	(2) Ko	olkata	(3)	Mumbai	(4)	Chennai		
18.	संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या (UI		 त विकास जार्ह	ोरनामा 2	 2030' च्या संदेष	 सामध्ये	यांच्या		
	'सामाजिक न्याय आणि स			•					
	(1) नेल्सन मंडेला (मर्द	ोबा)		• •	डॉ. बाबासाहेब				
	(3) इरोम शर्मिला			• •	ॲंटोनिओ गुट्रेस				
	The message of Ur includes the dream				-	-			
	(1) Nelson Mande	ela (Mad	liba)	(2)	Dr. Babasai	heb Am	bedkar		
	(3) Irom Sharmila			(4)	Antonio Gui	terres			
19.	दि. 28 जानेवरी, 2016	रोजी दुहेरी	—— – । कर पद्धतीसार्ठ	े सहकाय		- बत कोणत्य			
	(1) रशिया	(2) फ्रा	न्स	(3)	आर्मेनिया	(4)	स्वित्झरलँड		
	Which country has 28 th January, 2016		a co-operat	ion ag	reement with	n India f	or binary taxation c		
	(1) Russia		ance	(3)	Armenia	(4)	Switzerland		
20.	दि. 26 मे, 2017 रोजी १	भारताच्या	 पंतप्रधानांनी भा	रतातील	सर्वात लांब पुला	चे उद्घाट	न केले, तो पुल खालीलपै		
	कोणत्या नदीवर आहे ? (1) ब्रह्मपुत्रा नदी			(2)	गंगा नदी				
	(1) अखुत्रा नदा (3) सरस्वती नदी			• •	गोता नदा गोदावरी नदी				
	. ,		- 	• •			and the states of the data of the		
	located on which o				inaugurated	the long	gest bridge in India		
	(1) The Brahmapu	utra rive	r	(2)	The Ganga	river			
	(3) The Saraswati	i river		(4)	The Godaw	ari river			
		खालील संख्यामालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागीचा पर्याय निवडा.							
4 1,		2							
21,	424, 461, 502, 545	, í							
21,	424, 461, 502, 545 (1) 592	, : (2) 61	2	(3)	572	(4)	588		
21,		(2) 61 option to		• •		• •			

۰.

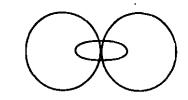
.

22. खाली दिलेली वेन आकृती पर्यायांपैकी एक घटक समूह दर्शविते. तो घटक समूह ओळखा.

- (1) स्त्री, पुरुष, शिक्षक
- (2) भारत, पाकिस्तान, श्रीलंका
- (3) टेबल, खुर्ची, फर्निचर
- (4) खेळाडू, विद्यार्थी, वादक

A Venn diagram represents a set of three things in one of the alternatives. Find out this set of things.

- (1) Ladies, Gents, Teacher
- (2) India, Pakisthan, Sri Lanka
- (3) Table, Chair, Furniture
- (4) Players, Students, Musician

23. खालील मालिकेत प्रश्नचिन्हांच्या जागी काय येईल ?

100 ? 011001 ? 0000110 ? ? 01

- (1) 0100
- (2) 0110
- (3) 0001
- (4) 1001

What will come in place of the question marks in the following series ?

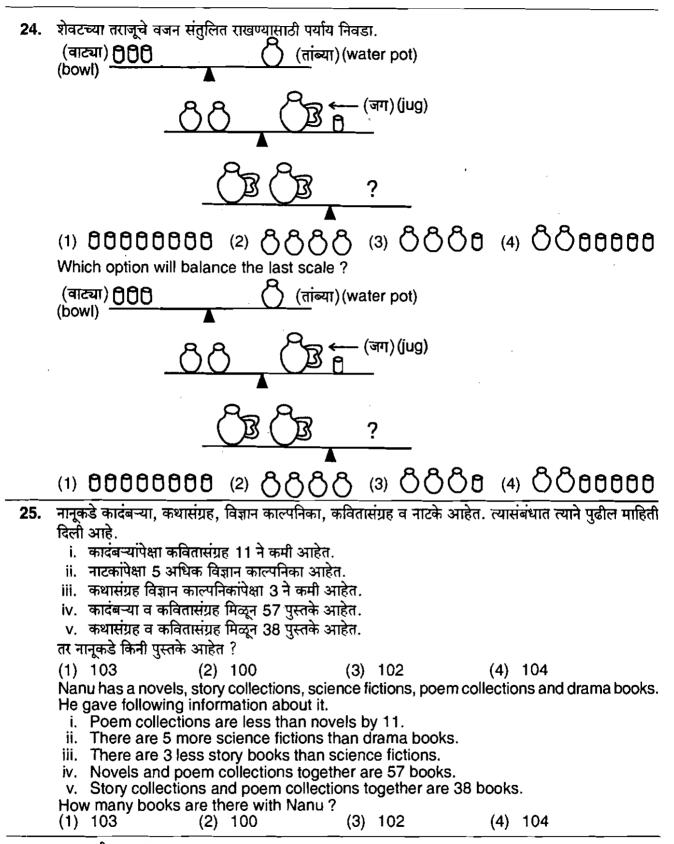
100 ? 011001 ? 0000110 ? ? 01

- (1) 0100
- (2) 0110
- (3) 0001
- (4) 1001

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

I LUNE ER ED HANNE

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

The Articles are

26. The Indian Constitution assures Indian women several rights to protect her at work place.

	(1) Articles 14 and 15 : Right to equali	ty							
	(2) Article 21 : Right to Life – to live wi	th dig	nity						
	(3) Article 19(1) (g) : Right to Practice	any p	rofession/trade/occupation/business and						
	also right to safe environment free	from I	narassment						
	(4) All above said articles are applicat	ole							
27.	founded Madras Labour	Unior	n in 1918.						
	(1) Mrs. Annie Besant	(2)	Mr. B. P. Wadia						
	(3) Shrimati Anusayaben	(4)	None of these						
28.	For the recognition of Trade Unions, the of Indian Labour Conferer		ria under the Code of Discipline adopted						
	(1) 14 th Session (2) 16 th Session	(3)	18 th Session (4) 19 th Session						
29.	The psychological model related to Id,	Ego a	and Superego mainly developed by						
	(1) Sigmund Freud	(2)	Martin Buber						
	(3) Jean-Paul Sartre	(4)	Tolman						
30.	is a relatively permanent cl	hange	in behaviour that results from reinforce						
	practice or experience.								
	(1) Perception (2) Sensation	(3)	Learning (4) All the above						
31.	•	In the transactional analysis, there are different types of transactions. Among the followin which one is not considered to be a type of transaction ?							
	(1) Complementary transactions	(2)	Crossed transactions						
	(3) Competing transactions	(4)	Ulterior transactions						
32.	Two-factor theory of motivation was pro	pose	d by						
	(1) Douglas McGregor	(2)	Frederic Herzberg						
	(3) Peter Drucker	(4)	David McClelland						
		_							
ज्ज्या	कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK								

33.	Among the following which are the popular methods of attitude measure? (1) Thurstone and Likert techniques								
	(2) Operant and trait approach								
	(3) Phychomotor and mechanical app	roach							
	(4) None of these								
34.	Barriers in communication that arise fro are known as barriers.	m the	e linguistic ca	oacity o	f the parties involved				
		(3)	Physical	(4)	None of these				
35.	The comprehensive contingency mode	l for le	eadership wa	s devel	oped by				
	(1) Fred Fiedler (2) Mitchigan	(3)	Reddin	(4)	Liken				
36.	In 1991, the 'National Commission on F chairmanship of	Rural	Labour' cons	tituted u	under the				
	(1) Ela Bhatt	(2)	Bhootlingan	า					
	(3) G. D. H. Cole	(4)	Dr. C. H. Ha	numan	th Rao				
37.	is a simple graph or chart showing the relationship between volume of								
	output and total cost and revenue of the		Dra altration		_				
	(1) Working capital turnover ratio(3) Cost of rising finance		None of the		5				
38.	The most general feature/s of the forma	l orga	 anisation is/ar	 e					
	a. It is impersonal or abstract	-							
	b. Relationship between its members	are	designed						
	c. It is a part of wider system		-						
	Which of the statement/s given above is	s/are	correct?						
	(1) only b	(2)	a and b only	,					
	(3) a and c only	(4)	a, b and c						
39.	Which of the following statement is true	e ?							
	(1) Culture is external and mechanica	l, whi	le civilisation	is inter	nal and organic				
	(2) Culture and civilisation are not inte	erdep	endent	•					
	(3) Culture and civilisation are interact	tive							
	(3) Culture and civilisation are interac								

.

		13	N10							
40.	Among the following, which one is no	t included under psycho-sociological th	eories ?							
	(1) The Mitchigan studies	(2) The Pittsburg studies								
	(3) The Maslow's theory	(4) The Adam Smith's theory								
41.	According to Fair Wage Committee,	According to Fair Wage Committee, the Living Wage is								
	(1) ensures the bare subsistence of	i life								
	(2) the lower limit of fair wage									
	(3) the highest level of wage									
	(4) the statutory minimum wage									
42.	The first convention of ILO relates to									
	(1) Hours of work (Industry)	(2) Minimum wages								
	(3) Social security	(4) Minimum age (Industry)								
43.	Who was the Chairman of Second N	lational Commission (2002) on Labou	r ?							
	(1) P. B. Gajendra Gadkar	(2) Ravindra Varma								
	(3) R. Krishnan	(4) B. N. Rao								
44.	The bargaining theory of wages prop	pounded by								
	(1) J. B. Clark	(2) John Davidson								
,	(3) J. S. Mill	(4) J. M. Keynes								
45.	•	sired way, the first and most comprehe tion) Act was passed by the Parliamer								
	(1) 1948 (2) 1951	(3) 1956 (4) 1973								
46.		ed questionnaire containing 54 items	reflecting							
	person's fundamental interpersonal	relations, orientation and behaviour.								
	(1) Emulation (2) Persuasion	(3) FIRO-B (4) EURO								
47.	Convention No. 122 of International	Labour Organisation [ILO] is related to)							
	(1) Employment Policy	(2) Collective Bargaining								
	(3) Labour Administration	(4) Minimum Age								

* *

ىقى يېرى بەركىيە مەربىيە تەركىيە تەركىي تەركىيە

• .

- 48. Which one of the following is not the theoretical perspective concerning Industrial **Relationship**?
 - (1) Pluralist (2) Marxian (3) Trusteeship (4) Subsistence
- Representative Union, Qualified Union and Primary Union, these three types of Unions 49. recognised under
 - (1) Industrial Disputes Act
 - (2) MRTU and PULP Act
 - (3) Maharashtra Industrial Relations Act
 - (4) Industrial Employment (SO) Act
- 50. In case of bivariate population, correlation can be studied through
 - a. Cross tabulation
 - b. Charles Spearman's coefficient of correlation
 - c. Karl Pearson's co-efficient of correlation

(2) Only b (3) b and c only (4) a, b and c (1) Only a

Match the following : 51.

c. Kurt Lewin

a. Homans

- I. Group Dynamics
 - II. Exchange Theory
 - III. Balance Theory
- d. Thibaut and Kelly

b. Theodore New Comb

- а b C d IV T II (1)IV (2) II Ш
- (3)IV Ш Т
- (4) IV ł

- IV. I-A-S Theory

- 52. In the Constitution of India, Article 41 relates to
 - (1) Living Wage

(3) Right to work

- (2) Equality of all citizens before law
- (4) Formation of new States
- कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

.....

53.	with (1) (2) (3)	in th Ind Lat Bot	ne juri ustria oour c h ind	isdicti 11 tribu 20urt	on of Inal I tribu	•			ers concerned with Second Schedule fal	Is
54.	The	clas	ss inte	ervals	such	n as 10 –	20, 20	- 30,), 30 – 40, 40 – 50 are usually stated as	
	(1)	Exc	clusiv	e type	Э			(2)	Inclusive type	
	(3)	Fre	quen	cy typ)e			(4)	All the above	
55.	The	imp	ortar	nt mea	isure	s of dispe	ersion i	s/are)	-
	a.		-							
				eviatic						
				d devi						
	(1)	On	ly b		(2)	Only a a	ind b	(3)) Only b and c (4) a, b and c	
56.	a. b. c. d. e. (1)	Co Co Co Acc Ass On	-oper nflict mpeti	ation ition nodati ition nd b		Drocesse	s are	(2) (4)		
57.	Mat	tch t	he fol	lowin	g :					
			oup '						Group 'B'	
	а. ⊾			khano				_	tile Labour Association	
	D. C.			a Gar nbeka					shtriya Mill Mazdoor Sangh nsport and Dock Workers Union	
	•••		D. Me						nbay Mill Hands Association	
		а	b	C	d			- 0.11		
	(1)	ii	iii	i	iv					
	(2)	iii	ii	iv	i					
	· (3)	iv	i	ii	iii					
	(4)	iv	ii	i	iii					

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Α

· · · ·

				1 	6					
58.		In recent times, there have been rapid developments in the aims and objects of trade unions. The objectives of trade unions may be								
		Improving the Raising the	-	es and condition	s of I	abour				
	C.	-	ne area		l of th	ne nation's eco	onomic	life and participatio		
	Whi	ch of the obje	ectives	given above is/a	are c	orrect?				
	(1)	a only	(2)	b and c only	(3)	a and c only	(4)	a, b and c		
59.	The	Intra-Mural a	activity	of a Trade Unio	n refe	ers to				
	(1)	Make provis	ions fo	r the education o	of the	children of th	eir mer	nbers		
	(2)	Housing sch	nemes	run by the Trade	e Uni	ons outside				
	(3)	Activities co	nducte	d by the Trade l	Jnior	within the org	ganisat	ion		
	(4)	None of the	se							
60.	Who is known as the founder of Organised Labour Movement in India?									
	(1)	N. M. Lokha	nde		(2)	Lokmanya T	ïlak			
	(3)	Mahatma G	andhi		(4)	B. P. Wadia				
61.	Which organisation has been engaged in collection, compilation, analysis and dissemination of labour statistics at All India Level on different facets of labour ?									
61.		-	labour	Statistics at All	nuia	rever on dine				
61.	diss	-				Labour Bure				
61.	diss (1)	emination of	eau		(2)					
61. 62.	diss (1) (3) 'Lab	emination of Central Bure Labour Trib	eau unai commo		(2) (4)	Labour Bure ESIC	au	dopted in 1944 at th		
	diss (1) (3) 'Lab conf	emination of Central Burg Labour Trib	eau unai commo in		(2) (4) menta	Labour Bure ESIC	au ILO, ac			
	diss (1) (3) 'Lab conf (1)	emination of Central Burg Labour Trib oour is not a ference held Geneva	eau unai commo in (2)	odity' this fundar	(2) (4) menta (3)	Labour Bure ESIC al principle of	au ILO, ac			
62.	diss (1) (3) 'Lab conf (1) Waç	emination of Central Burg Labour Trib oour is not a ference held Geneva	eau unai commo in (2)	odity' this fundar Philadelphia	(2) (4) menta (3)	Labour Bure ESIC al principle of	au ILO, ac (4)			
62.	diss (1) (3) 'Lab cont (1) Waç (1)	emination of Central Burd Labour Trib Dour is not a ference held Geneva ge Fund The J. S. Mill	eau unai commo in (2) ory was (2)	odity' this fundar Philadelphia s propounded by	(2) (4) menta (3) (3)	Labour Bure ESIC al principle of Turin	au ILO, ac (4)	Washington		
62. 63.	diss (1) (3) 'Lab cont (1) Waç (1)	emination of Central Burd Labour Trib Dour is not a ference held Geneva ge Fund The J. S. Mill crucial dete	eau unai commo in (2) ory wa: (2) rminan	odity' this fundar Philadelphia s propounded by Torrena	(2) (4) menta (3) (3)	Labour Bure ESIC al principle of Turin Walker	au ILO, ac (4)	Washington		

•

.

and a second and the second second

65.	According to whom,	'Social	Security	is an	attack	on fi	ve G	iants –	Want,	Disease,
	Ignorance, Squalor a	nd Idler	ness' ?							

- (1) Sir William Beveridge (2) Sir Robert Owen
- (3) Sir Rameshwaraiya (4) Sir Vishweshwaraiya

66. Section 26 of law relating to arbitration and conciliation in India permits the arbitral tribunal

- (1) For an exparte award (2) For assistance in taking evidence
- (3) To seek the assistance of experts (4) Commencement of proceedings

67. Read the following statements regarding settlements of Industrial Dispute by Arbitration.

- A. If arbitration agreement is as per requirements of rule and form are substantially complied, it is sufficient.
- B. It is absolutely necessary that arbitration agreement must be in Form-C of the Act.
- (1) Both the statements are correct (2) Only statement A is correct
- (3) Only statement B is correct (4) Both the statements are wrong

68. Section 37 of law relating to arbitration and conciliation specifies the scope of appeal from the orders of the court and arbitral tribunal. ______ period of time is specified for filing an appeal.

- (1) Fifteen days (2) No (3) Thirty days (4) Sixty days
- **69.** Read the following statements regarding the Unorganised Worker's Social Security Act, 2008.
 - A. This Act to provide the social security and welfare of unorganised workers and other matters connected therewith
 - B. This Act came into force on 30th December, 2008
 - C. Under Section 10(2) of the Act every eligible unorganised worker shall make an application in the prescribed form to the Social Justice Department of the Government.
 - (1) Only A is correct (2) Only A and B are correct
 - (3) Only B and C are correct (4) All the above are correct

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Α

L ELANDER HANNIN IN ATA

	with or w (1) (2) (3)	m whi fine w ith bot 3 mor 6 mor 3 mor	ich sh hich s th. nths, 6 nths, c nths, c	all not hall no 5 mon 5 mon 9 ye 9 ne ye	t be le ot be le ths, 50 ar, 50 ar, 50	ss than		of Children Act, 1939, is imprisonment fo but which may extend toc but which may extend to ₹				
71.	Match the following under Section 3 of the Employment of Children Act, 1938.											
		Secti	on					Provision				
	A. :	3(1) (a	ı)				i.	Child is prohibited in occupation which is connected with a port authority within the limits of any port				
	B. 3(1) (b)						ii.	Child is prohibited in occupation which is connected with the work relating to construction of a railway station				
	C. (3(1) (c	d)				iii.	Child is prohibited in occupation with cinder picking, cleaning of an ash pit of building operation in the railway premises.				
	D. 3(1) (e)						iv.	 Child is prohibited in occupation which is connected with transport of passengers, goods or mails by railwa 				
		Α	В	С	D							
	(1)	ii	iii	iv	i			-				
	(2)	iv	ii	i	iii							
	(3)	iv	iii	ii	i							
	(4)	iv	iii	i	ii							

72. According to Section 48 of the Factories Act, 1948 (1), in every factory wherein more women workers are ordinarily employed there shall be provided and than maintained a suitable room or rooms for the use of children, under the age of six years, of such women.

(1)	Thirteen	(2)
(0)	True at a floor	(4)

(3) Twenty-five

- Twenty (4) Thirty
- 73. As per Section 10 of the Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986, whose decision is final in case of disputes as to age of child ?

(1) Factory Inspector

(2) Employer

(3) Medical Officer

- (4) Guardian of Child

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

74.					-			ent of Bonus Act, ipto ₹			
	• •	3 mor 6 mor					• •	6 months, 1000 3 months, 1000			
					<u> </u>	<u> </u>			<u> </u>		
75.	at wa proh (1) (2) (3)	age ra iibited Kotch Natior	tes be unde u Veli nal Iro es' Ui	elow ti Artic v. Jo n and nion fo	he statute le 23 of t oseph, 19 I Steel Co or Democ	ory minimu he Constitu 987 ompany v.	m w utior Stat	ourt of India rule vage level equiva o of India ? e of West Benga Union of India,	alent t al, 196	o forced	-
76.	Act,	1966,	"You	ng per	rson" me		on v	Cigar Workers (c vho has complet e.			
	(1)	12, 16	5	(2	2) 16, 21		(3)	14, 18	(4)	18, 21	
77.		ch the Section		ing re	egarding	Equal Ren	nune	eration Act, 1976 Provis			· ·
	A. 4						i.	Duty of Employ remuneration to workers for san nature	ver to j o men	and wo	men
	В. 4	5					ii.	Prohibition of a to be made whi women workers	ile rec		
	C. 1	7					iii.	Power of Gove authorities to he and complaint	ear ar	nd decide	e claims
	D.	10					iv.	Penalties unde its provisions			
		A	в	С	D						
	(1)	i	ii	iii	ív						
	(2)	i	ij	iv	iii						
	(3)	ii	i	iii	iv						
	(4)	i 11	iv	ii	i						

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

I MAXA		K
10000		

- **78.** According to ______ of the Employee's Compensation Act, 1923 if personal injury is caused to an employee by accident arising out of and in the course of his employment, his employer shall be liable to pay compensation in accordance with the provisions of
 - (1) Section 3(1), Chapter III
- (2) Section 4(2), Chapter II
- (3) Section 3(1), Chapter II
- (4) Section 3(2), Chapter III
- 79. Find odd man out regarding Social Security Schemes for the unorganised workers under Section 2(i) and Section 3 of the Unorganised Worker's Social Security Act, 2008.
 (1) India Organised Old Area Decision Order
 - (1) Indira Gandhi National Old Age Pension Scheme
 - (2) Aam Admi Bima Yojana
 - (3) Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act
 - (4) Rashtriya Swasthya Bima Yojana
- 80. Sections ______ of Industrial Disputes Act, 1947 deals with the penalties for the acts punishable under the Act.
 (1) 24 to 30
 (2) 26 to 31
 (3) 25 to 30
 (4) 28 to 32
- _____
- 81. Find odd man out regarding categories of unorganised labour.
 - (1) Labour employed in industry
- (2) Beedi and Cigar workers

(3) Tribal labour

- (4) Sweepers and scavengers
- 82. An arbitration where the procedure is either agreed upon by the parties or in the absence of an agreement, the procedure is laid down by the arbitral tribunal is known as
 - (1) Institutional arbitration
- (2) Ad hoc arbitration
- (3) Contractual arbitration
- (4) Statutory arbitration
- **83.** Which of the following statement is *wrong* regarding Section 10A of the Industrial Disputes Act, 1947?
 - (1) There must be an agreement between employer and the workmen to refer on industrial dispute to an arbitrator.
 - (2) The industrial dispute subsists after agreement can be settled by arbitrator.
 - (3) The dispute to be settled by arbitrator may be regarding working conditions, employment matters, wages etc.
 - (4) The solution to the dispute will be the award given by the arbitrator.
- 84. The definition of 'Arbitration Agreement' is mentioned in Section ______ of law relating to arbitration and conciliation in India.
 (1) 7 (2) 8 (3) 6 (4) 9
- कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

- 85. As per Section 18(3) of the Industrial Disputes Act, which of the following statement is *wrong*?
 - (1) This gives provision regarding, how to settle industrial dispute.
 - (2) The Arbitration Award is binding on all the parties to the dispute.
 - (3) The employer and his heirs, successors or assigns are bound by Arbitral Award.
 - (4) The settlement of dispute is binding on all persons of establishment relates to dispute on the date of disputes and all persons who subsequently become employed in that establishment or part of it.
- 86. Which Section gives provision for second appeal under Right to Information Act?
 - a. Sec. 17(1)
 - b. Sec. 18(4)
 - c. Sec. 19(1)
 - d. Sec. 19(3)
 - (1) a and b only
 - (3) c only

- (2) b and c only
- (4) d only

87. The person appointed as Chairperson of National Human Rights Commission, as per Section 6 of the Protection of Human Rights Act, 1993 shall hold office for a term of five years from the date on which he enters upon his office or until he attains the age of _____ years, whichever is earlier.

(1) Seventy

(2) Sixty five

(3) Sixty

(4) Seventy five

88. In which of the following case, human rights of transgender community are recognised?

- a. Burkha Dutt Vs. Union of India
- b. Shabnum Bano Vs. Union of India
- c. National Legal Services Authority Vs. Union of India
- d. Maharashtra Legal Services Authority Vs. Union of India
- (1) a and b (2) b only (3) c only (4) All of the above

89. As per Section 19 of the Minimum Wages Act, 1948, the appropriate Government may, by notification in the official Gazette, appoint such persons as it thinks fit to be ______ for the purpose of this Act and define the local limits within which they shall exercise their functions.

(1) Contractor

- (2) Labour Judge
- (3) Inspector (4) Workshop incharge

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

Α

IJW	M	114	
I III KUU		ши	ոս

1. A

Α

		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·				-	
90.	Which Section of records?	Minimum Wage	s Act, 194	8, require n	naintena	ince of registe	rs and
	(1) Sec. 15	(2) Sec. 16	(3)	Sec. 17	(4)	Sec. 18	
91.	Under which Sect direction ?	tion of Minimum \	Nages Act	, 1948, the (Central (Government ca	an give
	(1) Sec. 27	(2) Sec. 28	(3)	Sec. 29	(4)	Sec. 30	
92.	Which Section m Protection of Hum	•	r appointr	ment of spe	cial pub	lic prosecutor	under
	(1) Sec. 31	(2) Sec. 32	(3)	Sec. 33	(4)	Sec. 34	
93.	As per Section 22 less than the mini be punished with	imum rates of wa	ges fixed f	or that empl	oyee's c	lass of work, h	e shall
	(1) Twenty days	; ₹ 200/-	(2)	Three mont	ths ; ₹ 2(00/-	
	(3) Six months;		•	One year ;			
94.	For the purpose of the matter of fixin the Government 7 a. Advisory Boa b. Advisory Con c. Advisory Con d. Advisory Con (1) b and c only (3) a only	g and revising m ? ard uncil mmittee	inimum rat (2)	-	s, which		
95.	As per Section 21 may inquire into v the entries enume (1) List – I and L	violation of humai erated in	n rights on to	ly in respect the Constitu	of matte		

22

- (3) List I and List II in the Fifth Schedule
- (4) List II and List III in the Seventh Schedule

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

.

) HEALING FRANK HANN THE STATE

96.	Under Human Rights Act, which	n Section dea	Is with constitution of State Human Rights
	Commission ?		
	a. Sec. 20		
	b. Sec. 21		
	c. Sec. 22		
	d. Sec. 23		
	(1) a and c only	(2)	a and d only
	(3) b only	(4)	c only
97.	Commission, State Commission	on and every	an Rights Act, 1993, every member of the Officer appointed or authorised by the e functions under this Act shall be deemed
	(1) Member of Parliament	(2)	Member of Legislative Assembly
	(3) Status of Union Minister	(4)	Public Servant
98.		_ hours of the	ne life or liberty of a person, the same shal e receipt of the request under Section 7 o Forty eight
	(3) Ninety six	(4)	One hundred
99.	Under Right to Information Act,		ority" is explained in Sec.
	a. 2(a)		
	b. 2(c)		· · · ·
	c. 2(h)		
	d. 2(k)		
	(1) a and d only	(2)	a and b only
	(3) c only	(4)	d only
		<u> </u>	
100.	Commissioner is appointed b	y the Govern s Chairperso	on Act, 2005, the State Chief Information nor on recommendation of a Committee on and in the Legislative

- (1) Leader of opposition
 - Speaker

(2) Leader of ruling party

(3) Speaker

- (4) Deputy Speaker

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे. असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई) करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

24

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत: बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती
- (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
- (3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक '' (3)'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क. 201. (f)2 **(4)**

> अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता** फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

> > कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

N10